

Szpitala i przychodnie, Zdrowie
medycyna, debata

Debata w PAP: tempo przekształceń własnościowych szpitali spada (aktl.)

dochodzą informacje z debaty

2014-05-15 15:47:51 Warszawa (PAP) - Tempo przekształceń własnościowych polskich szpitali spada. Szpitala publiczne nie widzą korzyści zmian, brakuje menedżerów – wynika z raportu przedstawionego w czwartek w PAP. Uczestnicy debaty wskazywali, że sytuacja finansowa szpitali jest stabilna, a ich zadłużenie nie rośnie.

Raport "Sytuacja finansowa szpitali w Polsce - potrzeba racjonalizacji całego systemu opieki medycznej", opracowany przez firmę badawczą PMR we współpracy z firmą Magellan, przedstawiono podczas debaty w siedzibie Polskiej Agencji Prasowej. Raport przygotowano w oparciu o wywiady z kadrą zarządzającą szpitali.

Kierownik działu badań rynku PMR Research Marcin Rzepka, prezentując wyniki, podkreślił, że w porównaniu do planów i deklaracji przekształca się faktycznie znacznie mniej szpitali. "Obecnie taką chęć deklaruje ok. 7 proc. szpitali publicznych" - mówił.

"Głównym czynnikiem hamującym przekształcanie jest przekonanie, że szpital znajduje się w miarę dobrej kondycji finansowej" - zaznaczył Rzepka.

Według raportu aż 89 proc. szpitali publicznych nie ma planu przekształcenia się. Najczęściej uzasadniają to dobrą sytuacją finansową placówki (51 proc.). Powołują się też na to, że podmiot tworzący nie przewiduje takiej możliwości (36 proc.). Mówią też o zbyt wysokich kosztach społecznych i politycznych przekształceń (11 proc.).

Rzepka mówił, że brakuje także dobrze przygotowanej kadry menedżerskiej, która chce wziąć odpowiedzialność za proces przekształcenia.

Ekspert ds. zdrowia z Uczelni Łazarskiego Jerzy Gryglewicz zwrócił uwagę, że 2014 r. jest rokiem wyborów samorządowych, co może mieć wpływ na podejmowanie decyzji o przekształceniu szpitali. Według niego takie decyzje zwykle podejmowane są na początku, a nie na końcu kadencji.

Urban Kielichowski z zarządu Magellan S.A. podkreślił, że w ustawie z 2011 r. były pewne zachęty do przekształcania szpitali, jednak niektóre rozwiązania nie sprawdziły się. "Samorządy, które są głównie właścicielami szpitali, wolą przekształcać szpitale o dobrej kondycji finansowej, a ustawa wymusza przekształcanie szpitali w złej kondycji finansowej. Samorządy wolą więc pokrywać straty szpitali o złej kondycji, a +puszczać w rynek+ te, które sobie poradzą" - mówił.

Ustawa o działalności leczniczej, która miała przyspieszyć proces przekształceń, weszła w życie w 2011 r.; miniony rok określano nawet jako decydujący dla wielu polskich szpitali. W 2013 r. tempo zmian jednak wyhamowało i wiele wskazuje na to, że w tym roku będzie ono jeszcze wolniejsze - stwierdzają autorzy raportu.

Uczestnicy debaty wskazali jednak, że przekształceń szpitali nie można postrzegać w oderwaniu od całego procesu naprawy systemu ochrony w Polsce. Jak mówił prezes Polskiej Federacji Szpitali Jarosław Fedorowski, "procesy przekształceniowe nie są receptą na sukces szpitali". "Przekształcenia tak, ale nie dla samych przekształceń i pod warunkiem, że poprawimy też efektywność i narzędzia pracy lekarzy i pielęgniarek, polepszymy współpracę z sektorem prywatnym poprzez maksymalne wykorzystanie dobrodziejstw płynących z ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym" - podkreślił.

Jak wskazał, kolejnym z koniecznych czynników jest poprawa koordynacji opieki nad pacjentem - komunikacji między lekarzami szpitalnymi i tymi z ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. Według raportu wadą całego systemu jest realizacja zbyt wielu procedur w szpitalach, zamiast "w tańszych w utrzymaniu zakładach opieki ambulatoryjnej".

Wiceprezes Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Szpitali Prywatnych Krzysztof Macha przypomniał, że ponad 90 proc. świadczeń medycznych wykonywanych jest poza szpitalami. "Jeśli nie zreformujemy całości systemu, nie doprowadzimy do sytuacji, że będzie on bardziej efektywny i wydolny" - mówił.

Ekspert ds. ochrony zdrowia Dariusz Gilewski ocenił, że niezależnie od sytuacji makroekonomicznej na rynkach finansowych i kryzysu o kondycji placówek publicznych decyduje sprawne zarządzanie.

Uczestnicy debaty wskazywali, że sytuacja finansowa szpitali w Polsce jest stabilna i zadłużenie utrzymuje się na stałym poziomie. Jak mówił Kielichowski, od kilku lat zadłużenie to wynosi ok. 10 mld zł. Jak mówił, nie można oceniać kondycji finansowej szpitali tylko przez pryzmat długu. "Dług nie od razu oznacza złą kondycję finansową szpitala, ponieważ zadłużenie często wynika również np. z inwestycji" - podkreślił.

Z raportu wynika, że w Polsce działają obecnie 924 szpitale (wraz z należącymi do resortu spraw wewnętrznych oraz sprawiedliwości), spośród których procedurę komercjalizacji do końca 2013 r. przeszło 169. Jednak w minionym roku - według danych Ministerstwa Zdrowia - przekształceniu poddano jedynie 27 szpitali publicznych.

Od wejścia w życie ustawy do końca 2013 r. wykorzystano zaledwie 19 proc. środków przeznaczonych na ten cel, czyli ponad 269 mln zł. W planie na 2014 r. MZ na pomoc w przekształceniach zarezerwowało kwotę 400 mln zł. Jednak do końca minionego roku złożono wnioski dotyczące przekształceń na sumę zaledwie 100 mln zł. "Tempo przekształceń istotnie zatem zwolni" - podkreślono w raporcie.

Autorzy raportu twierdzą, że te samorządy, które dysponują środkami na utrzymanie nawet nierentownej placówki, nierzadko wolą dotować szpital, niż przeprowadzać trudny proces komercjalizacji. Z punktu widzenia samorządu komercjalizacja oznacza utratę pełnej kontroli nad placówką (nawet, jeśli właścicielem nowo powstałej spółki pozostaje samorząd), przy ciągłym obowiązku świadczenia usług medycznych dla ludności.

Niezależnie od tego, czy szpital jest publiczny, czy już przekształcony, to różnice w strukturze przychodów obu rodzajów placówek są minimalne. W przypadku jednostek publicznych udział środków NFZ wynosi blisko 97 proc., zaś w placówkach przekształconych nieco ponad 94 proc. Większe różnice widać w zadłużeniu szpitali - za 2013 r. koszty przekroczyły przychody w 51 proc. szpitali publicznych i 40 proc. szpitali przekształconych. W przypadku zadłużonych placówek średnio koszty przekraczają przychody o 6,85 proc.

Jest to trzeci raport giełdowej spółki Magellan o sytuacji finansowej polskich szpitali. Skupia się na przekształceniach własnościowych, które są jednym z najbardziej drażliwych tematów dotyczących opieki medycznej w Polsce. Raport przygotowano w oparciu o wywiady z kadrą zarządzającą szpitali. Sto z nich przeprowadzono z przedstawicielami placówek publicznych, a 40 w szpitalach przekształconych. (PAP)

bpi/ mja/ abr/ jra/